

Streszczenie

Praca doktorska pt. "Jakość i doskonałość w szkole wyższej – fenomenograficzno-krytyczne studium funkcjonowania uniwersytetu" stanowi wielowymiarową analizę pojęć jakości i doskonałości w kontekście funkcjonowania współczesnych uniwersytetów. Celem mojej pracy było zbadanie, jak te pojęcia są rozumiane, wykorzystywane i interpretowane w różnych kontekstach, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych, oraz jakie znaczenie mają one dla różnych interesariuszy związanych z funkcjonowaniem szkół wyższych.

Metoda badawcza

W badaniu zastosowałam fenomenografię jako główną metodę badawczą. Fenomenografia to metoda jakościowa, która skupia się na badaniu różnorodnych sposobów, w jakie ludzie rozumieją i doświadczają danego zjawiska. Metoda ta została pierwotnie rozwinięta przez Ference'a Martona i jest szczególnie przydatna do analizy różnych perspektyw w obrębie jednego tematu. W kontekście mojej pracy, fenomenografia pozwoliła na zrozumienie, jak pojęcia "jakość" i "doskonałość" są postrzegane i interpretowane przez różne grupy społeczne związane z funkcjonowaniem uniwersytetów.

Proces badawczy obejmował przeprowadzenie wywiadów semi-strukturyzowanych z trzema kluczowymi grupami interesariuszy: pracownikami naukowymi, przedsiębiorcami oraz politykami. Wywiady te zostały następnie transkrybowane i poddane szczegółowej analizie, której celem było wyłonienie głównych kategorii opisu oraz zidentyfikowanie różnych sposobów rozumienia badanych pojęć. Materiałem uzupełniającym wywiady były artykuły prasowe oraz tekst Ustawy 2.0. Fenomenografia umożliwiła mi skoncentrowanie się na zróżnicowanych znaczeniach, jakie przypisują poszczególne grupy pojęciom jakości i doskonałości, oraz na tym, jak te znaczenia wpływają na ich działania i decyzje.

Wyniki badań

Wyniki moich badań ukazują złożoność i wieloaspektowość rozumienia pojęć jakości i doskonałości w szkolnictwie wyższym. Pracownicy naukowci najczęściej postrzegali jakość w kontekście akademickich osiągnięć oraz spełniania standardów edukacyjnych.

W grupie przedsiębiorców jakość była najczęściej rozumiana w kategoriach jej wpływu na konkurencyjność na rynku pracy oraz wartość rynkową oferowanej edukacji. Przedsiębiorcy zwracali uwagę na potrzebę dostosowania programów studiów do wymagań rynku oraz na jakość kształcenia jako kluczowy element przyciągania i zatrzymania talentów.

Politycy, którzy uczestniczyli w badaniu, odnosili się do jakości i doskonałości głównie w kontekście regulacji i polityki edukacyjnej. W ich przypadku jakość była często postrzegana przez pryzmat efektywności administracyjnej oraz zgodności z nowymi regulacjami. W tej grupie pojęcie doskonałości było również kojarzone z aspiracjami do międzynarodowej konkurencyjności polskich uniwersytetów.

Podsumowanie

Przeprowadzone przeze mnie badania ujawniły znaczną różnorodność w rozumieniu pojęć jakości i doskonałości w kontekście szkolnictwa wyższego. Każda z badanych grup społecznych miała własne, specyficzne podejście do tych pojęć, co wskazuje na potrzebę bardziej elastycznego i wielowymiarowego podejścia do zarządzania jakością w uniwersytetach. Zróżnicowane perspektywy na jakość i doskonałość odzwierciedlają różne priorytety i oczekiwania poszczególnych interesariuszy, co z kolei ma istotne implikacje dla polityki edukacyjnej oraz praktyk akademickich w Polsce.

Chciałabym, by moja praca wspierała dyskusję na temat roli i przyszłości uniwersytetów, podkreślając konieczność uwzględnienia różnorodnych perspektyw na ich funkcjonowanie.

Summary

My doctoral dissertation titled "Quality and Excellence in Higher Education – A Phenomenographic-Critical Study of University Functioning" presents a multidimensional analysis of the concepts of quality and excellence within the context of modern universities. The aim of my work was to investigate how these concepts are understood, utilized, and interpreted in various theoretical and practical contexts, and what significance they hold for different stakeholders involved in higher education institutions.

Research Method

In my study, I employed phenomenography as the primary research method. Phenomenography is a qualitative research method that focuses on examining the diverse ways in which people understand and experience a particular phenomenon. This method was originally developed by Ferenc Marton and is particularly useful for analyzing different perspectives within a single topic. In the context of my dissertation, phenomenography allowed me to understand how the concepts of "quality" and "excellence" are perceived and interpreted by different social groups associated with the functioning of universities.

The research process involved conducting semi-structured interviews with three key stakeholder groups: academic staff, entrepreneurs, and politicians. These interviews were then transcribed and subjected to detailed analysis, with the goal of identifying the main categories of description and uncovering the various ways these concepts are understood. The supplementary material for the interviews included newspaper articles and the text of Ustawa 2.0. Phenomenography enabled me to focus on the diverse meanings that different groups attribute to the concepts of quality and excellence, as well as how these meanings influence their actions and decisions.

Research Findings

The findings of my research reveal the complexity and multi-faceted nature of understanding the concepts of quality and excellence in higher education. Academic staff most often perceived quality in the context of academic achievements and meeting educational standards.

In the group of entrepreneurs, quality was most often understood in terms of its impact on labor market competitiveness and the market value of the education offered. Entrepreneurs emphasized the need to adapt study programs to market demands and viewed the quality of education as a key element in attracting and retaining talent.

Politicians who participated in the study referred to quality and excellence mainly in the context of regulations and educational policy. In their case, quality was often viewed through the lens of administrative efficiency and compliance with new regulations. For this group, the concept of excellence was also associated with aspirations for the international competitiveness of Polish universities.

Conclusion

The research I conducted revealed significant diversity in the understanding of the concepts of quality and excellence in the context of higher education. Each of the social groups studied had its own specific approach to these concepts, indicating the need for a more flexible and multi-dimensional approach to quality management in universities. The varied perspectives on quality and excellence reflect different priorities and expectations of individual stakeholders, which in turn have important implications for educational policy and academic practices in Poland.

I hope that my dissertation will support the ongoing discussion on the role and future of universities, emphasizing the necessity of considering diverse perspectives on their functioning.